Qarabağdakı ermənilərin ən optimal yolu

Normal həyatlarını təmin etmələri baxımından onların yeganə seçimi Azərbaycan qanunlarına tabe olmaqdır

30 illik işğal dövründə Hayastanın vəhşicəsinə taladığı, daşı-daş üstündə qoymadığı Qarabağ və Şərqi Zəngəzur Azərbaycan dövləti tərəfindən sürətlə dirçəldilir. Dədə-baba yurdlarından zorla didərgin salınan və onilliklər boyu məcburi köçkünlüyün əzab və məhrumiyyətlərinə sinə gərən yüzminlərlə vətəndaşımızın tarixi torpaqlarına qayıdışı üçün o ərazilərdə nəhəng bərpa və quruculuq işləri aparılır. İnfrastruktur qurulur, yollar, tunellər çəkilir, beynəlxalq hava limanları tikilib istifadəyə verilir, "ağıllı" kənd və şəhərlər salınır.

Aparılan sürətli tikinti-quruculuq işlərinin möhtəşəm bəhrəsidir ki, həm Qarabağa, həm də Şərqi Zəngəzura Böyük qayıdış gerçəkləşdirilib. Tərtərin Talış, Zəngilanın Ağalı kəndlərinin və Laçın şəhərinin sakinləri artıq doğma od-ocaqlarına qovuşublar.

Bir sözlə, keçmiş məcburi köçkün vətəndaşlarımızın öz yurdlarında xoşbəxt yaşamı üçün işğaldan azad edilən ərazilərimizdə yüksəksəviyyəli həyat şəraiti qurub yaradılır.

"Qarabağ erməniləri Azərbaycan vətəndaşlarıdır"

Eyni zamanda dövlətimiz Qarabağda yaşayan erməni sakinlər üçün yüksək standartlara uyğun şərait qurmaqda, bu sakinlərimizin də ləyaqətli şəkildə yaşamalarını təmin etməkdə qərarlıdır.

"Qarabağ erməniləri Azərbaycan vətəndaşlarıdır, azlıqdır. Azərbaycan çoxmillətli ölkədir və Azərbaycanda bütün azlıqlar mədəniyyət, dil, həmçinin təhlükəsizlik də daxil olmaqla, eyni hüquq və üstünlüklərdən faydalanırlar. Biz Qarabağdakı erməni icmasının nümayəndələri ilə praktiki təmaslara başlamağa hazırıq", - deyən Prezident İlham Əliyevin fikrincə, Azərbaycanda məskunlaşmış bütün xalqların və etnik qrupların nümayəndələrinə daim bərabərhüquqlu münasibət göstərilir.

Eləcə də Azərbaycanın sülh gündəliyi ilə bağlı mövqeyi iki yanaşmadan ibarətdir: Azərbaycanla Hayastan arasında sülh müqaviləsinin imzalanması və Qarabağın erməni sakinləri ilə dialoqun həyata keçirilməsi.

Artıq bu istiqamətdə ölkəmiz praktiki addımlar da atıb. Belə ki, bu il martın 1-də Azərbaycan ərazilərində müvəqqəti yerləşdirilmiş Rusiya sülhməramlı kontingentinin qərargahında Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin təmsilçiləri ilə birinci görüş baş tutub. Görüş zamanı Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına uyğun olaraq Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni sakinlərin Azərbaycan Respublikasına reinteqrasiyasına dair ilkin müzakirələr aparılıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası Qarabağın erməni ictimaiyyətinin nümayəndələrini reinteqrasiya ilə bağlı təmasların davam etdirilməsi, habelə Qarabağda infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması məsələlərinin müzakirəsi üçün ikinci görüşə dəvət edib.

30 il separatçıların girovluğunda

Qarabağdakı sadə ermənilər onilliklər boyudur ki, separatçıların əlində girov kimi yaşayırlar. Eyni zamanda Ermənistan tərəfi həmin insanların həyat şəraitlərinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı heç bir real addım atmır, səfalət içərisində yaşayan bu insanlara kömək etmir, əksinə, həmin insanların adından istifadə edərək xaricdən aldığı maliyyə yardımlarını separatçılarla birgə yeyir.

Göründüyü kimi, nə separatçılardan, nə də Ermənistan rəhbərliyindən Qarabağda yaşayan ermənilərə nə indiyə qədər bir hay olub, nə də bundan sonra olacağı gözlənilir.

Hazırda da separatçılar Qarabağda yaşayan sadə ermənilərin cəmiyyətimizə reinteqrasiya olunmalarına çirkin yollarla əngəl olmağa çalışırlar.

Bu barədə Prezident İlham Əliyev bu ilin aprelində də Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində əminliyini bildirib ki, hazırda Qarabağda yaşayan erməni əhalisinin əksəriyyəti Azərbaycan vətəndaşlığını qəbul etməyə hazırdır: "Sadəcə olaraq, bu zəlilər, bu yırtıcı heyvanlar, separatçılar qoymurlar. Qoymurlar ki, bu insanlar rahat yaşasınlar, 30 il bunları girov kimi saxlayıblar".

Lakin zaman sürətlə axıb gedir və onların Azərbaycan tərəfinin bu humanist təkliflərindən maksimum yararlanmaqda faydaları olar. Çünki bu xoş fürsət bir daha onlara tanınmayacaq.

Müstəqillik Günündə Laçın şəhərinin sakinlərini doğma şəhərlərinə qovuşduran dövlət başçısı İlham Əliyev sakinlərlə görüşü zamanı da qətiyyətlə bildirdi ki, daha üçüncü dəvət olmayacaq. Ya özləri boyunlarını büküb gələcəklər, ya da ki, indi hadisələr başqa cür inkişaf edəcək.

Həmin gün qalib lider İlham Əliyev Laçından separatçılara həm acı aqibətlərini xatırlatdı, həm də onlara yeganə çıxış yollarını göstərdi.

"Sizin kitabınız bağlandı. "Miatsum" kitabı bağlandı, separatizmin kitabı bağlandı. Müstəqillik xülyası statusun dalınca getdi. Statusu isə biz hələ İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı göndərmişik lazım olan yerə", - deyən Prezident söylədi ki, yeganə yol qalıb - Azərbaycan qanunlarına tabe olmaq, Azərbaycanın loyal normal vətəndaşı olmaq, öz dırnaqarası saxta dövlət atributlarını zibil yeşiyinə atmaq, "parlament"i buraxmaq.

Baş verənləri dəyərləndirərək düzgün nəticə çıxarmalıdırlar

Hələlik isə, daim humanizmi əldə əsas tutan Azərbaycan dövləti, müdrik Azərbaycan Prezidenti səbir və dözüm nümayiş etdirərək Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin tarixi həqiqətlərə dayanan reallığı qəbul etmələrini, özlərinin gəlib Azərbaycan bayrağı altında yaşamağa addım atacaqlarını gözləyir.

Məhz buna görə də dövlətimiz hər hansı başqa addım atmır və Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin Vətən müharibəsinin üzərindən ötən iki il yarım müddət ərzində baş vermiş hadisələrdən özləri üçün düzgün nəticə çıxarmalarını gözləyir.

Onu da vurğulayaq ki, bəzi maraqlı xarici dairələr Qarabağda yaşayan erməni sakinlərlə bağlı Azərbaycana qarşı bəzi tələblər irəli sürməyə cəhd edirlər. Bu isə birmənalı olaraq Azərbaycanın daxili işinə qarışmaq deməkdir və qəbuledilməzdir.

Bu məsələ ilə bağlı ötən gün xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov da bildirib ki, Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilərə təhlükəsizlik zəmanətləri verilməsi tələbi qeyri-zəruridir və Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmaq cəhdidir: "Biz bir çox səbəblərə görə, belə bir ön şərti qəbul etmirik. Ən fundamental məsələ budur: bu daxili, suveren məsələdir".

Bütün bunlara görə də Qarabağda yaşayan sadə ermənilər separatçılara qarşı iradə göstərərək bu mənfurların onlardan Azərbaycana qarşı istifadə etmələrinə yol verməməlidirlər. Həmçinin onlar könüllü şəkildə Azərbaycan bayrağı altında, onun hüquqları ilə yaşamağa razı olduqlarını bildirərək, bununla həm də öz layiqli həyatlarının başlanğıcını qoymuş olarlar. Bu, onların gələcəyi üçün ən optimal yoldur və normal həyatlarını təmin etmələri baxımından yeganə variantları Azərbaycan qanunlarına tabe olmaqdır.

Yox, əgər bunu istəmirlərsə, necə deyərlər, yollar açıqdır və buyurub hara istəsələr gedə, ölkəmizi tərk edə bilərlər...

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan. - 2023.- 24 iyun.- S.8.